

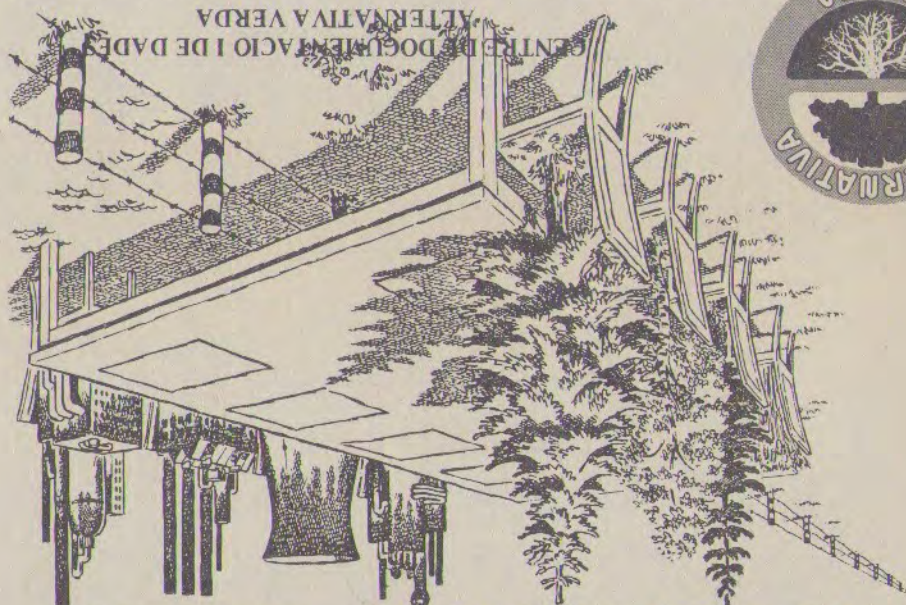
ecològic per a la sub-comarca de l'Alt Berguedà,
 * el compromís de FECSA a abonar a A.V. les despeses judicials, d'assessoraments, etc.,
 * el compromís de FECSA a fer arribar a A.V., cada mes, la relació de nivells d'emissió i d'inmissió de SO₂, NO_x i partícules de la C.T. de Cercs i facilitar el seguiment de tot tipus d'estudis, proves i mesures que es prenguin fins arribar a unes emissions d'acord amb la normativa vigent a la C.E.E.
 A canvi de tot això A.V. desistiria de continuar exercint l'Acció Penal Popular.

-15 des. 1987: FECSA, tot i haver manifestat verbalment l'acord en tots i cadascun dels punts, afirma que, després d'haver efectuat consultes a les Administracions de l'Estat (Central i Autonòmica) i a les forces polítiques parlamentaries, no pot signar el pacte proposat per A.V.

-17 des. 1987: els Serveis Territorials d'Indústria a Barcelona envien un escrit a A.V. dient "seguint les intruccions que m'han estat trameses pel Sr. Conseller, us comunico que tenim a la vostra disposició les dades de les emissions contaminants a l'atmosfera de la C.T. de Cercs",

-16 feb. 1987: a les 10 h. del matí està anunciat al 'Audiència de Barcelona, el Judic oral contra el Director de la C.T. de Cercs per Delicte Ecològic.

C. La Lluna, 24 bxs. i pral. 2a 08001 BARCELONA Tèl. 93-242 07 98

ALTERNATIVA VERDA

L'ALTERNATIU

hivern 1987 -1988

preu d'ajut 10 ptes.

SI AVUI NO FEM L'IMPOSSIBLE, DEMÀ VEUREM L'INCREÏBLE!

Milers d'hectàrees de bosc mortes al Berguedà per les contínues emanacions d'òxids de sofre (des de l'any 1971) de la tèrmica de Cercs.

Agost 1985: primer processament per suposat delicte ecològic.

ALTERNATIVA VERDA

FITXA TECNICA DE LA CENTRAL TERMICA DE CERCS

- propietat de F.E.C.S.A.
- autoritzada per l'Ordre Ministerial del 27 de maig de 1967.
- inici de funcionament: novembre de 1971.
- potència instal·lada: 170 MWe.
- producció d'energia elèctrica: en promig 1.000.000 MWh/any.
- característiques del combustible:

lignits amb	30 - 35 % de volàtils,
	45 - 60 % de carbó fix,
	26 - 55 % de cendres,
	2 - 6 % de sofre.
poder calorífic: 2.300 kcal/kg.	

- emet en promig 5.000 tn/mes de sofre (7,5 tn/h.).
- necessita en promig 95 tn/dia d'aigua per a refrigeració.

CRONOLOGIA

- nov. 1971: inici de funcionament de la C.T. de Cercs,
- oct-des. 1979: el veterinari de La Pobla de Lillet atribueix la mort de vaques a la contaminació de la C.T.,
- 30 set. 1981: 2 pagesos denuncien davant el Jutjat de Berga als directius de la C.T. per suposat delicte d'imprudència amb resultat de mort d'animals,
- 27 juny 1983: el B.O.E. publica l'article 347 bis del Codi Penal que reconeix l'anomenat Delicte Ecològic,
- 15 set. 1983: declara davant el jutge de Berga el director (des de 1980) de la C.T., Sr. Ernesto Domingo. Manifesta: "no estar facultado para ordenar la parada cuando se trate de daños y perjuicios a cualquier persona, debiendo consultar en este caso a los superiores",
- 27 gen. 1984: declara davant el jutge de Berga l'anterior director de la C.T., que havia estat alhora alcalde de Cercs. Actualment té un càrreg de responsabilitat a la C.N.d'Ascó. El Sr. Ignacio Camps manifesta: "no le consta que las emanaciones de la central causaban y han causado perjuicio en animales y plantas y asimismo no le consta ni lo sabe en el cuerpo humano",
- 14 juny 1984: dos propietaris de terres de Vallcebre formulen denuncia basada en l'article 347 bis del Codi Penal,
- 9 ago. 1984: el nou jutge de Berga acorda passar l'expedient a la categoria de faltes. Equival a arxivar el cas per prescripció penal,
- 9 oct. 1984: el recurs dels afectats és estimat i s'acumulen més denúncies,
- 7 set. 1984: Alternativa Verda exerceix l'Acció Penal Popular per Delicte Ecològic i sol·licita el reconeixement judicial de la zona,
- 30 nov. 1984: el jutge i les parts fan el reconeixement de la zona afectada. Hi assisteix la premsa i la TV,
- 11 des. 1984: el jutge fixa una fiança de 20.000 ptes. a Alternativa Verda per poder seguir l'Acció Penal Popular,
- 12 des. 1984: el jutge acorda: "amb la finalitat de determinar les causes que han provocat la mort del bosc i per determinar si els danys són o no irreversibles, es considera necessari la pràctica d'una prova pericial per determinar tot això i en el cas que els danys siguin deguts a les emanacions de la C.T. en qüestió, informar de les mesures que seria convenient prendre per solucionar-ho; notificar-ho a les parts i requerir-les-hi que proposin organisme, entitat o persona tècnica en la matèria que pugui dur a terme la pericial acordada",
- 2 gen. 1985: Alternativa Verda deposita la fiança requerida,

- 25 gen. 1985: la querella d'Alternativa Verda s'afegeix oficialment a les diligències previes,
- FECSA proposa com expert als Serveis Territorials d'Indústria i Energia de la Generalitat, els quals contesten per escrit al Jutjat afirmant que "no disposen de personal especialitzat per a la pràctica de la prova pericial",
- els afectats proposen a la Universitat Autònoma de Barcelona, la qual nomena a dos professors titulars d'Ecologia,
- 5 feb. 1985: el jutge sol·licita informació al Servei de Sanjament Ambiental de la Direcció General de Promoció de la Salut i al servei Territorial del Medi Natural dels Departaments de Sanitat i d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya,
- 26 abril 1985: la Secció de Medi Natural (l'antic ICONA a Catalunya) del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat, tramet al Jutjat de Berga un Informe elaborat per l'ICONA el 26/6/1978 on es reconeix que les emanacions de SO₂ de la C.T. afectaven 30.000 Ha. l'any 1976,
- 11 jul. 1985: els dos professors de la U.A.B. reconeixen davant del jutge les conclusions del seu Informe on es manifesta que la mort irreversible de pins i el procés de degradació és degut a les emanacions de SO₂ de la C.T.,
- 11 jul. 1985: Alternativa Verda i els perjudicats sol·liciten el processament dels directius de la C.T. i la responsabilitat subsidiària de FECSA,
- 30 jul. 1985: el Ministeri Fiscal es dirigeix al Jutjat de Berga i interessa que "se incoe sumario por un presunto delito contra la ecologia y el medio ambiente ..... y se dicte Auto de Procesamiento contra las personas que resulten responsables del delito",
- 5 agost 1985: FECSA tramet un escrit al Jutjat de Berga demanant "el sobreseimiento de las presentes actuaciones con los demas pronunciamientos oportunos". Acompanya una Resolució de la Direcció General de la Energia del Ministeri de Indústria y Energia de 2/8/1985 (sense número de Registre de Sortida i amb data 5/8/1985) en la que "se autoriza con caracter provisional la emisión máxima de 12.500 mg/Nm³ de SO₂". El Decreto 833/75, Anex IV fixa el límit d'emissions de SO₂ en 9.000 mg/Nm³,
- 9 agost 1985: el jutge de Berga dicta Auto de Processament contra el director de la C.T. de Cercs, Ernesto Domingo, i requereix a FECSA una fiança de 80.000.000 ptes., "apercibiendolos que si durante la instrucción de la causa se superan notablemente los límites de emisión permitidos, o si en el plazo de 5 meses no se han colocado aparatos de vigilancia y control ..... podrá ser clausurada temporalmente la C.T.",
- tardor 1985: Alternativa Verda realitza un acte públic a Berga posant al descobert la possibilitat de solucions tècniques per evitar la contaminació per sofre procedent de la C.T.
- FECSA respon per boca de U.G.T. dient que "la instalación de

desulfuradores de los gases de emisión no es rentable" i inicia una campanya de desprestigi contra els professors de la UAB autors de l'Informe citat abans,

Alternativa Verda sotmet l'Informe pericial dels professors de la UAB a personalitats de reconeguda solvència en el camp de l'Ecologia, rebent el suport del Dr. Ramón Folch i Guillén, del Dr. Carles A. Gràcia (Dept. Ecologia, Universitat de Barcelona) i del Dr. Fernando Gonzalez Bernaldez (Dept. Ecologia, Universidad Autónoma de Madrid),

Alternativa Verda es dirigeix a totes les parts implicades, segons l'Ordre del 25/6/1984 del Ministerio de Indústria y Energía, que donava un plaç de 6 mesos a les empreses explotadores de C.T. perquè instal·lessin aparells mesuradors continus de SO₂, NO_x i partícules a la sortida de les cambres de combustió i obligava a presentar a l'Administració els partes mensuals d'emissions de SO₂, NO_x i partícules. Posteriorment i davant l'evident incumpliment de l'Ordre, una Resolució de la Dirección General de la Energía del Ministerio de Indústria y Energía, del 2/7/1985, prorroga fins el 15/11/1985 el plaç per a instal·lar els aparells mesuradors,

Alternativa Verda sol·licita els partes de les emissions realitzades entre el 15/11/1985 i el 31/12/1985 a la Secretaria General de la Comisión Interministerial del Medio Ambiente (M.O.P.U.), a la Subdirección General de Diseño, Calidad Industrial y Medio Ambiente, a la Subdirección General de Energía Eléctrica (ambdós organismes del MINER) i a la Direcció General d'Indústria del Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat. Totes les institucions implicades es fan l'orni i es van passant la pilota mutuament,

- gener 1986: Alternativa Verda porta a la Comissió de les Comunitats Europees el cas de la C.T. de Cercs mitjançant un diputat ecologista belga,

- 16 abril 1986: el jutge que va dictar l'Auto de Processament es traslladat i el jutge substituït aixeca l'Auto dictat. Alternativa Verda presenta recurs contra l'anulació del processament,

- 19-26 abril 1986: Dins el marc de la Setmana Internacional d'Acció contra les Plugues Àcides, Alternativa Verda realitza una repoblació simbòlica al Portet (la zona més afectada per les emissions de la C.T. i on ha desaparegut el bosc). La diada de Sant Jordi es aprofitada per Alternativa Verda que realitza actes públics de denúncia a Manresa i a Barcelona, on es fa lliurament d'arbres morts per les emissions de la C.T. al President de la Generalitat i al President del Consell d'Administració de FECSA, juntament amb sengles cartes,

- maig 1986: l'Audiència de Barcelona relleva al Jutge que havia anulat l'Auto de Processament contra el Director de la C.T.,

- juliol 1986: la jutgessa substituïda torna a dictar Auto de Processament,

- juliol 1986: el sumari passa a l'Audiència de Barcelona,

- 15 oct. 1986: el fiscal sol·licita el tancament temporal de la C.T. davant la negativa de FECSA a instal·lar sistemes adequats per a disminuir les emissions de SO₂, NO_x i partícules. Sol·licita també altres proves abans de qualificar el sumari,

- 11 nov. 1986: Alternativa Verda es dirigeix al Defensor del Pueblo davant la negativa de l'Administració de l'Estat a lliurar els partes d'emissions,

- 26 nov. 1986: Alternativa Verda es dirigeix a l'Audiència de Barcelona perquè es sol·licitin de FECSA els partes d'emissions, entre d'altres diligències,

- 2 des. 1986: el Director General d'Indústria es nega a lliurar a Alternativa Verda els partes d'emissions que la C.T. de Cercs els trameta mensualment argumentant que: "la informació sol·licitada forma part del Sumari per presumpte delicte ecològic, que, per això, està 'subjudice' en la Secció 3a. de l'Audiència de Barcelona",

- 20 des. 1986: FECSA lliura a l'Audiència de Barcelona els partes d'emissió des de gener de 1985 fins abril de 1986 (en format manual) i des de maig de 1986 fins novembre de 1986 (en format informàtic), reconeixent que en data 16 de maig de 1986 les dades de contaminació lliurades fins aleshores provenen de càlculs i no de mesures directes,

- 12 feb. 1987: el Fiscal de l'Audiència sol·licita la pena de 6 mesos i un dia de presó menor amb multa de 500.000 ptes. Alhora diu que "procede decretar por el Tribunal el cierre y clausura definitivos de la C.T. interesando de la Administración Central que disponga la intervención de la central para salvaguardar los derechos de los trabajadores",

- 5 març 1987: el Defensor del Pueblo admet l'escrit de queixa d'Alternativa Verda i anuncia l'inici de les seves actuacions,

- 17 maig 1987: En el marc de la Setmana Internacional d'Acció contra les Plugues Àcides (17-24 de maig de 1987) Alternativa Verda es dirigeix al nou President de FECSA, Sr. Luis Magaña, sol·licitant-li informació sobre les mesures que, l'empresa que presideix, pensa prendre perquè la C.T. de Cercs deixi d'escampar 60.000 tones de sofre cada any sobre l'Alt Berguedà. També es s'el convida a realitzar una visita a la zona més afectada acompanyat d'una comissió d'experts d'A.V.,

-10 juny 1987: el Defensor del Pueblo comunica a Alternativa Verda les conclusions del seu informe. Diu que segons els Serveis Territorials d'Indústria de Barcelona els equips de mesura estan en funcionament des d'el 15 de novembre de 1985 i que han estat en funcionament des d'aleshores. També diu que la Direcció General d'Indústria de la Generalitat no lliura els partes a Alternativa Verda per estar l'assumpte "subjudice", i que el Defensor del Pueblo no els pot lliurar a Alternativa Verda per desconèixer si l'entitat sol·licitant és part en el procés judicial,

- juliol 1987: Alternativa Verda presenta alegacions al Defensor del Pueblo per entendre que les raons donades no s'ajusten a la

veritat. Per a demostrar-ho, A.V. tramet al defensor del Pueblo tot un seguit de documents escrits que recolzen les alegacions,

- juliol 1987: Alternativa Verda presenta a l'Audiència l'escrit de qualificació en el que sol·licita que el director de la C.T. sigui condemnat pel delictes ecològic comés a la màxima pena que preveu la Llei (dos anys i quatre mesos de presó menor, multa d'un milió de pessetes i despeses ocasionades a la part querellant) i que FECSA sigui condemnada a pagar la realització d'un estudi interdisciplinari (abonant al Dept. de Geografia de la Universitat de Barcelona la quantitat de 111.000.000 pessetes) que determini d'una vegada el grau d'afectació i l'abast de la contaminació produïda per les emissions de SO₂, NO_x i partícules sòlides sobre els ecosistemes de la zona. Aquest estudi seria coordinat per un grup d'experts agrupats entorn d'un prestigiós professor universitari barcelonès. Alhora sol·licita que s'obligui a FECSA a construir una instal·lació de desulfuració dels gasos d'emissió per evitar que es continuïn danyant els sistemes naturals de l'Alt Berguedà.

- juliol 1987: la Direcció General de FECSA es posa en contacte amb A.V. sol·licitant l'inici de converses.

-6 oct.1987: reunió a la seu central de FECSA entre alts directius de l'empresa i una delegació de la part querellant formada pels assessors jurídics, un representant d'A.V. i un representant dels pagesos afectats.

FECSA presenta el "Futuro Plan de Usos de la C.T. de Cercs", on exposa que de les 900 Tn. de carbó cremat i dels 1.250 GWh. produïts l'any 1983, preveuen passar a 420 Tn. de carbó (del qual una part seria carbó d'importació, amb contingut en sofre menor a l'1 %) i 600 GWh. l'any 1988. Amb aquestes mesures FECSA afirma que la contaminació es reduiria a la meitat de l'actual.

A.V. argumenta que l'única cosa que fa aquesta política és ajornar el problema, ja que es tardaria el doble de temps a tenir els mateixos efectes sobre els ecosistemes.

A continuació FECSA exposa "Las actuaciones presentes y futuras en materia de Medio Ambiente en la C.T. de Cercs". Es resumeixen en dos grans blocs: 1) reducció de les emissions de polsaguera (FECSA afirma que té prevista una inversió de 475 milions de ptes. per ampliar els actuals electrofiltres. Això faria que les emissions de polsaguera actuals de 1.800 mg/m³ passessin a 500 mg/m³ pel juliol de 1989), 2) reducció de les emissions de SO₂ (FECSA afirma la inviabilitat d'aplicar sistemes de desulfuració a la C.T. de Cercs ....., que des de l'any 1978 ha realitzat molts estudis i que actualment està estudiant l'ús de llenya per a la C.T. i això a fi de "reduir l'emissió de SO₂ i millorar la massa forestal de varies comarques").

A.V. sol·licita que li siguin lliurats tots els estudis fets per FECSA referents a la desulfuració dels gasos d'emissió i el projecte d'utilització de biomassa. A més sol·licita poder tenir una altre reunió entre tècnics assessors d'A.V. i FECSA per a discutir les mesures de desulfuració.

FECSA manifesta que desitjaria que A.V. es retirés d'exercir l'Acció Popular Penal.

- 21 oct.1987: El "Defensor del Pueblo" contesta les alegacions formulades per A.V. i reconeix el Dret a la Informació Ambiental de totes les persones físiques i jurídiques de Catalunya, basant-

se en l'Article 105 b de la Constitució de l'Estat Espanyol. El "Defensor del Pueblo" adjunta carta tramesa al Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat donant un plaç d'un mes per a contestar al requeriment formulat.

- nov.1987: reunió tècnica a la seu central de FECSA entre tècnics d'A.V. i de FECSA.

FECSA lliura un document de 3 pàgines titolat "C.T. de Cercs. Reducció de las emisiones de SO₂", on exposa, en una breu descripció periodística, el que diu que ha fet per afrontar el problema de les emissions de SO₂. En ell es cita el "Estudio de viabilidad de reducción de las emisiones de SO₂" (realitzat entre 1985 i 1986), la conclusió del qual es que "la aplicación de los sistemas de desulfuración existentes no era posible por razones técnico-económicas".

Davant dels dubtes, front a aquesta conclusió, manifestats pels assessors tècnics d'A.V., FECSA repta a A.V. perquè aporti algún sistema tecnològic que possibiliti la desulfuració dels gasos de combustió de la C.T. de Cercs.

A.V. tenia constància d'unes proves, realitzades l'estiu de 1987 a França, amb carbons de Cercs. El resultat d'aquestes proves es dona en un informe titolat "Informe acerca del estudio para tratamiento de humos de combustión de lignito de la C.T. de Cercs", que porta la data de 5 d'octubre de 1987. Aquest estudi conclou que en una prova dels carbons del Berguedà, aplicant un determinat sistema de desulfuració, s'arriba a retenir entre el 93 i el 97 % del sofre contingut en els gasos procedents de la combustió.

- Nov. 1987: l'equip de tècnics assessor d'A.V. entra en contacte amb l'empresa autora de les proves realitzades a França.

-1 des. 1987: A.V. participa a una reunió, realitzada a la seu central de FECSA, on un tècnic estranger lliura l'informe citat a la direcció de FECSA.

Es conclou que l'empresa presentarà una proposta d'oferta per a la realització de l'estudi preliminar d'un avant-projecte que reveli la viabilitat tècnico-econòmica per abordar un projecte de demostració d'una planta pilot per a la desulfuració dels gasos d'emissió de la C.T. de Cercs.

FECSA manifesta, una altra vegada, a A.V. que és necessari que A.V. es retiri d'exercir l'Acció Popular Penal i que, en cas de ser condemnada, tancarà les mines i la central tèrmica.

A.V. exposa que sense compromisos concrets per part de FECSA per a solucionar el problema de les emissions de SO₂ a la C.T. de Cercs, no es retirarà mai de l'Acció Judicial.

-9 des. 1987: A.V. proposa a FECSA un esborrany de possible acord fonamentat en:

- * el compromís de FECSA a finançar l'estudi de viabilitat tècnico-econòmica del procés de desulfuració que ha tingut resultats positius a nivell de laboratori, a partir del qual es pugui abordar un projecte pilot de desulfuració a la C.T. de Cercs,
- * el compromís de FECSA a finançar un Centre d'Estudis que: faci el seguiment de l'impacte ecològic de la C.T. de Cercs, determini l'abast superficial de la zona afectada per la contaminació, proposi mesures de recuperació ecològica de la zona, faci el seguiment de les alternatives tecnològiques de desulfuració aplicades a la C.T. de Cercs, realitzi propostes de desenvolupament